

Намаляване на различията. Задълбочаване на сътрудничеството

БЪЛГАРИЯ.
ФИНАНСОВИ МЕХАНИЗМИ
НА ЕИП И НОРВЕГИЯ 2009-14

Подкрепа от финансовите механизми на ЕИП и Норвегия 2009-14

Исландия

3 държави донори 15 държави бенефициенти

България е 5-ият най-голям
получател на средства: 126.6
млн. евро

Финансов механизъм на ЕИП
78.6 млн. евро, предоставени
от Исландия, Лихтенщайн и
Норвегия (95%)

Норвежки финансов
механизъм
48 млн. евро, предоставени от
Норвегия

Снимки: Посолство на Кралство Норвегия в София
Септември 2012 г.

НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗЛИЧИЯТА

Финансовият механизъм на Европейското икономическо пространство /ЕИП/ и Норвежкият финансов механизъм са приносят на Норвегия, Исландия и Лихтенщайн за намаляване на икономическите и социалните различия в Европа. През 2004 – 2009 г. трите страни представиха 1.3 млрд. евро за 12-те най-нови държави членки на Европейския съюз, Гърция, Португалия и Испания, и подкрепиха над 1250 проекти, програми и фондове.

Пътуващата изложба от снимки представи резултатите от проектите, финансирани в България през 2007-2009 г.

България стана бенефициент на финансовите механизми на ЕИП и Норвегия след присъединяването си към ЕС и ЕИП през 2007 г. За периода 2007 – 2009 г. страната получи 41.5 млн. евро. Със средствата бяха финансирани проекти за опазване на околната среда и културното наследство, грижа за децата, Шенген и др. През новия финансов период на двата механизма – 2009 - 2014 г., финансирането за България е 126.6 млн. евро. Норвегия предоставя 97% от средствата. Те ще бъдат насочени към различни приоритетни сектори като опазване и управление на околната среда, иновации за зелена индустрия, социално развитие, правосъдие и вътрешен ред, културно наследство, развитие на гражданското общество и стипендии. Безвъзмездната помощ е предназначена за НПО, изследователски и академични институции, публичния и частния сектор. Стипендиите и подкрепата за културен обмен са подходящи за отделни лица.

Процес на отпускане на средствата

Средствата, предоставяни чрез финансовите механизми на ЕИП и Норвегия, се разпределят въз основа на специфични за всяка държава споразумения, наречани меморандуми за разбирателство. Това са рамкови споразумения, които съдържат информация за програмните области, които ще бъдат подкрепени, административната структура за управление на средствата и сътрудничеството със страните донори. След подписването на споразуменията, за всяка програмна област на национално ниво се подготвя тематична програма. Разработването и изпълнението на програмите е отговорност на т. нар. програмни оператори. Програмните оператори организират конкурси за набиране на проектни предложения. Одобрените след конкурса проекти получават финансиране. Информация за всички актуални покани за набиране на проекти ще се публикува на www.eeagrants.bg, както и на интернет страниците на съответните програмни оператори.

ЗАДЪЛБОЧАВАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО

Засилването на двустранните отношения между донорите и страните - получатели на средства, е една от основните цели на финансовите механизми на ЕИП и Норвегия за периода 2009 - 2014 г. Насърчава се създаването на партньорства между организации от страните донори и страните бенефициенти, особено в области, в които партньорството е взаимно полезно, носи добавена стойност и може да подобри качеството на програмата или проекта.

През новия финансов период, наред с партньорството на проектно ниво, се въвежда и стратегическо сътрудничество на програмно ниво. Десет публични организации, от които седем норвежки, са определени като програмни партньори от страна на донорите и подпомагат българските програмни оператори в подготовката и изпълнението на програмите.

Фондове за двустранни отношения

В държавите, получаващи средства от финансовите механизми на ЕИП и Норвегия, се създават специални фондове за насърчване на двустранните отношения, които ще финансират установяването на контакти, търсенето на партньори и обмяната на опит със страните донори. Средства за двустранни отношения са предвидени както на национално ниво, така и в рамките на всяка програма. Информация за двустранните фондове ще се публикува на интернет страницата на финансовите механизми за България – www.eegrants.bg, както и на страниците на съответните програмни оператори.

Специален фокус

Тематичните програми, създадени в България по линия на финансовите механизми на ЕИП и Норвегия, ще подкрепят инициативи, които са насочени към специфичните нужди на ромската общност. Целта е 10% от финансовата помощ да бъде използвана за подобряване на състоянието на ромите в различни области като здравеопазване, образование, домашно насилие и насилие, основано на полов признак, достъп до правосъдие.

ОКОЛНА СРЕДА

„Зеленото финансиране“, или средствата, отделени за опазване на околната среда, увеличаване на енергийната ефективност и насърчаване на иновативните екологични решения, е най-голямата област на сътрудничество с България през 2009 – 2014 г. Около една трета от общото финансиране (43 млн. евро) е определена за програми, насочени към подобряване на интегрираното управление на морските и вътрешните води, опазване на биологичното разнообразие, насърчаване на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници, както и подобряване на конкурентоспособността на т.нар. „зелени“ предприятия.

Програмата „Иновации за зелена индустрия“ в рамките на Норвежкия финансов механизъм има за цел да подобри екологосъобразността на съществуващите предприятия и да насърчи зелените иновации и предприемачество. В тази област използването на норвежкия опит, технологии и инвестиции е от особено значение. Програмата ще подкрепя партньорски проекти.

Накратко

Иновации за зелена индустрия

Финансиране: 13 699 000 евро

Програмен оператор: Норвежка държавна агенция „Иновация Норвегия“ (IN)

Накратко

Енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници

Финансиране: 13 260 245 евро

Програмен оператор: Министерство на икономиката, енергетиката и туризма

Програмен партньор от страна на донорите: Норвежка дирекция за енергийни и водни ресурси (NVE)

Накратко

Интегрирано управление на морските и вътрешните води

Финансиране: 8 000 000 евро

Програмен оператор: Министерство на околната среда и водите

Програмен партньор от страна на донорите: Норвежка агенция за климата и замърсяванията (KLIF)

Накратко

Биологично разнообразие и екосистеми

Финансиране: 8 000 000 евро

Програмен оператор: Министерство на околната среда и водите

Програмен партньор от страна на донорите: Норвежка дирекция за управление на природата (DN)

Накратко

Корективни услуги, включително и без прилагане на мерки за задържане

Финансирание: 7 000 000 евро

Програмен оператор: Министерство на правосъдието

Програмен партньор от страна на донорите: Съвет на Европа (СоЕ)

Накратко

Взаимодействие в рамките на Шенген и борба с трансграничната и организираната престъпност

Финансирание: 6 000 000 евро

Програмен оператор: Министерство на вътрешните работи

Програмен партньор от страна на донорите: Норвежка дирекция „Полиция“ (РОД), с подкрепата на Съвета на Европа (СоЕ)

Накратко

Изграждане на капацитет и сътрудничество в областта на съдебната власт

Финансирание: 3 000 000 евро

Програмен оператор: Министерство на правосъдието

Програмен партньор от страна на донорите: Съвет на Европа (СоЕ)

Накратко

Домашно насилие и насилие, основано на полов признак

Финансирание: 2 000 000 евро

Програмен оператор: Министерство на вътрешните работи

Програмен партньор от страна на донорите: Съвет на Европа (СоЕ)

ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШЕН РЕД

Сътрудничеството в областта на правосъдието и вътрешните работи е значителен сектор в периода 2009 – 2014 г. Норвежкия финансов механизъм осигурява 16 млн. евро в три основни области – противодействие на трансграничната и организираната престъпност, сътрудничество в областта на съдебната система и корективни услуги, включително мерки, алтернативни на задържането. Предвидени са още 2 млн. евро за предотвратяване на домашното насилие и насилието по полов признак и подпомагане на жертви на трафик на хора. Програмите в тази област имат възможност да използват значителната експертиза на Съвета на Европа, който участва като програмен партньор от страна на донорите. В областта на Шенген и борбата с организираната престъпност като програмен партньор се включва и норвежката Национална дирекция „Полиция“.

КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Опазването на културното наследство е основен приоритет на Финансовия механизъм на ЕИП и през новия период. За финансиране на проекти в областта на консервацията и възстановяването на културно и природно наследство са предвидени 14 млн. евро. Програмата е насочена към запазване на културни обекти, подобряване на обществения достъп до тях и повишаване на потенциала им за стимулиране на местното развитие. Най-малко 500 000 евро са предвидени за подкрепа на малки проекти за насърчаване на културното разнообразие, културния обмен и съвременното изкуство.

Накратко

Културно наследство и съвременно изкуство

Финансиране: 14 000 000 евро

Програмен оператор:

Министерство на културата, с подкрепата на Министерство на регионалното развитие и благоустройството

През 2007-2009 г. Финансовият механизъм на ЕИП подкрепи създаването на първия музей за съвременно изкуство в България. Той беше открит с норвежката изложба „Парадигма“ (първата снимка Вяво). С финансиране от програмата сградата на първото класно училище в България беше възстановена и превърната в „жив музей“, представящ традиционни български обичаи и занаяти (дясно). Част от Финансовия механизъм на ЕИП през 2007-2009 г. Бяха и археологическите проучвания на манастир „Св. Иван Прегтеча“ край Созопол (долу). По време на проучванията археолозите откриха част от мощи, за които се смята, че са на Св. Йоан Кръстител.

ЧОВЕШКО И СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Здравеопазването и грижата за децата, както и компетентните човешки ресурси в администрацията, допринасят за подобряване на човешкото и социалното развитие. В рамките на финансовите механизми на ЕИП и Норвегия в България, са предвидени специални програми за обществено здравеопазване, деца и младежи в риск, изграждане на институционален капацитет на местно ниво и трансгранично сътрудничество.

За програмата за обществено здраве са предвидени над 10% от общото финансиране. Безвъзмездната помощ от 13.4 млн. евро ще подкрепи инициативи, насърчаващи равния достъп до здравеопазване и подобряването на здравния статус. Основен фокус се поставя върху грижата за децата, репродуктивното здраве, психичното здраве и по-доброто управление. Ще бъдат подкрепяни и инициативи, насочени към специфичните здравни нужди на ромското население.

Подобряването на благосъстоянието на децата и младежите в риск е друга цел на този приоритетен сектор. Програмата за България ще се насочи към намаляване на отпадането от училище, в т.ч. специфични мерки за образователна интеграция на ромските деца.

Трансграничното и институционалното сътрудничество ще бъдат засилени чрез обмяна на опит и обучения за публичната администрация, местните и регионалните власти. Ще се насърчава сътрудничеството с подобни институции от Норвегия, като вече са договорени два партньорски проекта – между Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Норвежкия баренцов секретариат и между Националното сдружение на общините в България и Норвежкото сдружение на общините.

Накратко

Инициативи за обществено здраве

Финансиране: 13 325 000 евро

Програмен оператор: Министерство на здравеопазването

Накратко

Деца и младежи в риск

Финансиране: 7 860 000 евро

Програмен оператор: Министерство на образованието, младежта и науката

Програмен партньор от страна на донорите: Съвет на Европа (СоЕ)

Накратко

Изграждане на капацитет и институционално сътрудничество

Финансиране: 2 016 000 евро

Програмен оператор: Дирекция ОП „Техническа помощ“, Министерски съвет

Програмен партньор от страна на донорите: Норвежко сдружение на общините (KS) и Норвежки баренцов секретариат (BS)

ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО, СТИПЕНДИИ И ДОСТОЙНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Финансовият механизъм на ЕИП ще продължи да подкрепя гражданското общество в България. Предвиденият специален фонд за неправителствени организации има за цел да подпомогне развитието на гражданския сектор и принася му за социалната справедливост, демокрацията и устойчивото развитие на страната. Фондът ще подкрепя и дейности за социално включване и недискриминация, насърчаване на активното гражданско участие, добро управление и прозрачност.

Норвежкият хелзинкски комитет (ННС) има важна координационна роля между неправителствените организации в Норвегия и страните бенефициенти. ННС поддържа онлайн портала www.ngonorway.org, който съдържа информация за НПО фондовете и съвети към гражданските организации от Норвегия и страните бенефициенти за това как да създадат партньорство и да се включат с проекти.

Финансовите механизми на ЕИП и Норвегия ще се насочат и към предоставянето на стипендии за студенти и преподаватели, както и към насърчаването на добрите условия на труд и тристранния диалог между публичните власти и социалните партньори. Целта на Фонда за стипендии е подпомагане на контактите и обмяната на знания между образователни институции от Норвегия, Исландия, Лихтенщайн и България. Дейностите включват мобилност на студенти и преподаватели и институционално сътрудничество. Фондът за достойни условия на труд и тристранен диалог ще допринесе допълнително за по-устойчиво икономическо и социално развитие. Повече информация на www.decentwork.no.

Накратко

Фонд за НПО

Финансирание: 11 790 000 евро

Програмен оператор: Институт „Отворено общество“ – София, в партньорство с фондация „Работилница за граждански инициативи“

Накратко

Програма за стипендии на ЕИП

Финансирание: 1 500 000 евро

Програмен оператор: Министерство на образованието, младежта и науката
Програмен партньор от страна на донорите: Исландски център за научни изследвания (RANNIS), Национална агенция по образование (AIVA, Лихтенщайн) и Норвежки център за международно сътрудничество в областта на висшето образование (SIU)

Накратко

Глобален фонд за достойни условия на труд и тристранен диалог

Финансирание: 480 000 евро

Програмен оператор: Норвежка държавна агенция „Иновация Норвегия“ (IN)

ЗА КОНТАКТ

Посолство на Кралство Норвегия

Светла Семергжиева
Тел.: +359 2 803 61 00
e-mail: emb.sofia@mfa.no

Национално координационно звено

Министерски съвет на Република България
Дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС“
Анелия Грозданова
Тел.: +359 2 940 24 95; 940 21 49
e-mail: a.grozdanova@government.bg

Министерство на образованието, младежта и науката

- › Деца и младежи в риск
Мария Василева-Вълва
Тел.: + 359 2 422 39 64
e-mail: m.valova@mon.bg
- › Фонд за стипендии
Мими Данева
Тел.: + 359 2 921 76 35
e-mail: m.daneva@mon.bg

Министерство на здравеопазването

- › Инициативи за обществено здраве
Владима Попова-Натова
Тел.: +359 2 930 12 75
e-mail: vpopova@mh.government.bg

Министерство на околната среда и водите

- › Интегрирано управление на морските и Вътрешни води
- › Биологично разнообразие и екосистеми
Цвета Димитрова
Тел.: +359 2 940 65 26
e-mail: cdimitrova@moew.government.bg

Министерство на икономиката, енергетиката и туризма

- › Енергийна ефективност и ВЕИ
Мария Райчева
Тел.: +359 2 926 31 35
e-mail: m.raycheva@mee.government.bg

Министерство на културата

- › Културно наследство и съвременно изкуство
Ангел Ангелов
Тел.: +359 2 940 09 33
e-mail: a.angelov@mc.government.bg

Министерство на вътрешните работи

- › Домашно насилие и насилие по полов признак
- › Взаимодействие в рамките на Шенген и борба с транграничната и организираната престъпност
Кирчо Киров
Тел.: +359 2 982 74 12
e-mail: dmp@mvr.bg

Министерство на правосъдието

- › Изграждане на капацитет и сътрудничество в съдебната власт
- › Корективни услуги
Надя Парпулова
Тел.: +359 2 923 73 15
e-mail: n_parpulova@justice.government.bg

Министерски съвет на Република България

- › Дирекция „Оперативна програма „Техническа помощ“
- › Изграждане на капацитет и институционално сътрудничество
Ирена Първанова
Тел.: +359 2 940 36 51
e-mail: i.parvanova@government.bg

Иновация Норвегия

- › Иновации за зелена индустрия
- › Фонд за достойни условия на труд и тристранен диалог
Венцеслава Янчовска
Тел.: +359 2 981 94 24
e-mail: Venceslava.Yanchovska@innovationnorway.no

Институт „Отворено общество“

- › Фонд за неправителствени организации
Елица Маркова
Тел.: +359 2 930 66 12
e-mail: emarkova@osi.bg

www.norvegia.bg www.eeagrants.bg